DERS ÖZETİ · ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye

Atatürk ilkeleri siyasi, eğitim-kültür, toplumsal, ekonomi ve sağlık alanlarında inkılaplara dönüştü. Bu özette kronolojiyi ve örnekleri bir arada bul.

1 Atatürk İlkeleri

- Cumhuriyetçilik: egemenlik millete aittir.
- Milliyetçilik: milletin birliği ve bağımsızlığı.
- Halkçılık: kanun önünde eşitlik.
- Devletçilik: devlet ekonomide üretici olur.
- Laiklik, İnkılapçılık: din-devlet ayrımı, yenilik.

2 Siyasi Gelişmeler

- Saltanat 1 Kasım 1922'de kaldırıldı.
- Ankara 13 Ekim 1923'te başkent oldu.
- Cumhuriyet 29 Ekim 1923'te ilan edildi.
- Halifelik 3 Mart 1924'te kaldırıldı.
- 1924 Anayasası 20 Nisan 1924'te kabul edildi.
- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası 1924'te, Serbest Cumhuriyet Fırkası 1930'da kuruldu.
- Kadınlar 1934'te milletvekili seçme-seçilme hakkı aldı.

3 Eğitim, Kültür ve Toplum

- Tevhid-i Tedrisat Kanunu 1924'te çıktı.
- Harf İnkılabı Kasım 1928'de yapıldı.
- Türk Medeni Kanunu 17 Şubat 1926'da kabul edildi.
- Soyadı Kanunu 21 Haziran 1934'te kabul edildi.

4 Ekonomi ve Sağlık

- İzmir İktisat Kongresi 1923'te toplandı.
- Aşar vergisi kaldırıldı, sanayi desteklendi.
- Sümerbank devletçilik ilkesiyle kuruldu.
- Salgın hastalıklarla mücadele programları başladı.

5 Ortak Hedef

- Tüm inkılapların amacı muasır medeniyet seviyesi.
- Milli egemenlik ve bağımsızlık esastır.
- Akılcılık ve bilimsellik kararların temelidir.

1923-1934 Kronoloji Tablosu

Tarih	İnkılap/Gelişme	Alan
1923	İzmir İktisat Kongresi, Misak-ı İktisadi	Ekonomi
3 Mart 1924	Halifeliğin kaldırılması, Tevhid-i Tedrisat Kanunu	Siyasi, Eğitim
17 Şubat 1926	Türk Medeni Kanunu	Toplumsal
Kasım 1928	Harf İnkılabı	Eğitim, Kültür
1934	Soyadı Kanunu, kadınlara milletvekili hakkı	Toplumsal, Siyasi

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 İLKE-İNKILAP EŞLEŞTİRME

Sümerbank'ın kurulması hangi Atatürk ilkesiyle ilişkilidir?

1. Devlet burada doğrudan üretici konumdadır.
2. Bu durum devletçilik ilkesinin tanımına uyar.

Cevap: Devletçilik

ÖRNEK 2 KRONOLOJİ SIRALAMA

Halifeliğin kaldırılması, Harf İnkılabı ve Soyadı Kanunu'nu tarih sırasına koy.

1. Halifelik 1924, Harf İnkılabı 1928, Soyadı Kanunu 1934.
2. Sıralama: önce 1924, sonra 1928, sonra 1934.

Cevap: Halifelik → Harf İnkılabı → Soyadı Kanunu

ÖRNEK 3 ALAN SINIFLANDIRMA

Aşar vergisinin kaldırılması hangi alanda yapılan bir gelişmedir?

1. Aşar, çiftçiden alınan bir vergidir.
2. Verginin kaldırılması ekonomiyi rahatlatır.

Cevap: Ekonomi alanı

ÖRNEK 4 TARİH-OLAY EŞLEŞTİRME

17 Şubat 1926 tarihinde hangi kanun kabul edilmiştir?

1. Bu tarih, aile hukukunu düzenleyen kanunla eşleşir.
2. Kanun, kadın-erkek eşitliğini aile hukukunda sağlar.

Cevap: Türk Medeni Kanunu

ÖRNEK 5 LGS TARZI ÇIKARIM

Kadınlara önce belediye, sonra milletvekili seçme hakkı verilmesinden ne çıkarılır?

1. Haklar önce yerel yönetimde, sonra genel seçimde verilmiştir.
2. Bu durum hakların kademeli olarak genişlediğini gösterir.

Cevap: Kadın hakları önce yerelden genele doğru genişlemiştir.

MİNİ TEST

Atatürkçülük ve Çağdaşlaşan Türkiye: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: Tarih: Doğru / Yanlış:

1. **Halifelik hangi tarihte kaldırılmıştır?**

A) 29 Ekim 1923 **B)** 3 Mart 1924
C) Kasım 1928 **D)** 17 Şubat 1926

2. **Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun amacı nedir?**

A) Alfabe değiştirmek **B)** Vergi düzenlemek
C) Eğitimi birleştirmek **D)** Parti kurmak

3. **Harf İnkılabı hangi yıl kabul edilmiştir?**

A) 1923 **B)** 1924
C) 1926 **D)** 1928

4. **Kadınlara milletvekili seçme hakkı hangi yıl verilmiştir?**

A) 1930 **B)** 1933
C) 1934 **D)** 1926

5. **Türk Medeni Kanunu hangi tarihte kabul edilmiştir?**

A) 17 Şubat 1926 **B)** 3 Mart 1924
C) 21 Haziran 1934 **D)** Kasım 1928

6. **Sümerbank'ın kurulması hangi ilkeyle ilişkilidir?**

A) Laiklik **B)** Milliyetçilik
C) Halkçılık **D)** Devletçilik

7. **İzmir İktisat Kongresi'nde kabul edilen belge nedir?**

A) Misak-ı İktisadi **B)** Teşvik-i Sanayi Kanunu
C) Medeni Kanun **D)** Tevhid-i Tedrisat

8. **Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası hangi yıl kurulmuştur?**

A) 1923 **B)** 1924
C) 1930 **D)** 1934

9. **Soyadı Kanunu hangi tarihte kabul edilmiştir?**

A) 21 Haziran 1934 **B)** 3 Mart 1924
C) 17 Şubat 1926 **D)** Kasım 1928

10. **Aşağıdakilerden hangisi eğitim-kültür alanında bir inkılaptır?**

A) Aşar vergisinin kaldırılması
B) Soyadı Kanunu
C) Türk Dil Kurumu'nun kurulması
D) Kadınlara seçme hakkı

Cevap anahtarı

1. B · Halifelik 3 Mart 1924'te kaldırılmıştır.
2. C · Kanun eğitimi tek çatı altında birleştirmiştir.
3. D · Harf İnkılabı 1928'de kabul edilmiştir.
4. C · Bu hak 1934'te verilmiştir.
5. A · Medeni Kanun 1926'da kabul edilmiştir.
6. D · Devlet burada doğrudan üretici olmuştur.
7. A · Kongrede Misak-ı İktisadi kabul edilmiştir.
8. B · Parti 1924'te kurulmuştur.
9. A · Kanun 21 Haziran 1934'te kabul edilmiştir.
10. C · Türk Dil Kurumu eğitim-kültür alanında bir kurumdur.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:
tahtaapp.com/blog/dersler/8-sinif-inkilap-tarihi-4-unite-ataturkculuk-ve-cagdaslasan-turkiye-konu-anlatimi